

Protokoll fört vid enskild föredragning
Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister	Rättschef	Omedelbart
Torbjörn Eliasson	Michaela Slotte	

.....

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 19

Yttrande angående konferensen om EU:s framtid.

ÅLR 2020/821

75 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga 1**.

Statsrådets kansli
Heidi Kaila

heidi.kaila@vnk.fi

Hänvisning

Kontaktperson
Anna-Lena Sjöberg

Ärende
**YTTRANDE GÄLLANDE KONFERENSEN OM
EU:S FRAMTID**

Bakgrund

Som nominerad ordförande för kommissionen presenterade Ursula von der Leyen den 16 juni 2019 sina politiska riktlinjer där organiserandet av en tvåårig konferens om Europas framtid ingick, med syfte att sammanföra företrädare för EU:s institutioner och medborgare i en dialog om Europas framtid.

Kommissionens ståndpunkt preciserades den 22 januari 2020 genom meddelandet *Shaping the Conference on the Future of Europe* COM(2020) 27. I meddelandet förespråkar kommissionen två pelare inom ramen för konferensen. Dessa är

- de sakpolitiska områden som EU bör fokusera på, med utgångspunkt i Europeiska rådets strategiska agenda för 2019-2024, de fyra prioriterade områden som kommer styra deras arbete och ge vägledning för andra EU-institutioners arbetsprogram under de kommande fem åren, samt kommissionen van den Leyens sex politiska prioriteringar.
- institutionella ärenden, särskilt teman relaterade till demokratiskt deltagande. Här nämns särskilt transnationella vallistor och systemet med ledande kandidater i valet till Europaparlamentet. Det förstnämnda kräver revidering av den europeiska vallagen.

Europaparlamentet antog den 15 januari, på initiativ från utskottet för konstitutionella frågor, sin ståndpunkt om konferensen om Europas framtid.

Den 12 december 2019 uppmanade Europeiska rådet det inkommande kroatiska ordförandeskapet att fastställa rådets ståndpunkt om konferensens innehåll, omfattning, sammansättning och arbetssätt. Europeiska rådet hänvisade särskilt till genomförandet av EU:s strategiska agenda för 2019 - 2024. Rådet avser diskutera organiserandet av konferensen vid allmänna rådet den 28 januari 2020.

De tre institutionerna har indikerat att konferensen ska arrangeras gemensamt, och i partnerskap med andra institutioner som Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Europaparlamentet och kommissionen har aviserat att resultatet av konferensen kan resultera i lagstiftningsinitiativ.

Landskapsregeringens ställningstagande

Landskapsregeringen välkomnar initiativet med en konferens vars syfte är att stärka EU:s demokratiska legitimitet. Landskapsregeringen konstaterar att regional representation i konferensen nämns i Europaparlamentets position, i kommissionens meddelande samt i det kroatiska ordförandeskapets bakgrundsdokument inför allmänna rådet. Landskapsregeringen anser det vara av stor vikt att konferensens deltagare även representerar den regionala nivån, med särskild tyngd för regioner med kompetensen och skyldighet att genomföra EU-lagstiftning.

Inom de områden där Åland har lagstiftningsbehörighet har Åland samma skyldigheter som en medlemsstat. Ålands ställning som ett självstyrt område är grunden till det särskilda protokoll om Åland som fogades till Finlands anslutningsfördrag till EU. I protokollet erkänns uttryckligen Ålands särställning enligt folkrätten som en grund för de undantag protokollet reglerar. Åland är det enda område i Europa som är självstyrt, demilitariserat och neutraliserat enligt internationell rätt.

Landskapsregeringen anser att den regionala nivåns representation i konferensen inte säkerställs genom att förlägga medborgardialoger utanför medlemsländernas huvudstäder. Konferensens plenarförsamling bör bestå inte bara av de nationella parlamentens ledamöter utan även av ledamöter från lagstiftande regionala parlamentet med behörighet och skyldighet att genomföra EU-lagstiftning.

Landskapsregeringen vill understryka att en eventuell revidering av den europeiska vallagen (rådets direktiv 2013/1/EU) är en välkommen plattform att på nytt överlägga Ålands representation i Europaparlamentet. Ålands deltagande i den nationella beredningen av EU-ärenden uppväger inte det faktum att Åland i likhet med Finland har överlåtit stora delar av sin kompetens att självständigt besluta om sina angelägenheter till unionen. Bara genom en egen representation har Åland en faktisk möjlighet att tillvarata sina intressen.

Minister

Torbjörn Eliasson

Rättschef

Michaela Slotte

FÖR KÄNNEDOM

Europaparlamentariker Nils Torvalds
alexander.laang@ep.europa.eu

Riksdagsledamot Mats Löfström

Landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel